

23-02-1990
Lande meulebroeck
Minister van Cultuur

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 27 december 1989 door de Gemeenschapsminister van Cultuur verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen, en van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zitting van 10 januari 1990, en na vanwege de betrokken Gemeenschapsminister op 19 januari 1990 het door artikel 6 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 vereiste akkoord van de Minister van Begroting te hebben ontvangen, op 23 januari 1990 het volgend advies definitief aangenomen :

INHOUD VAN HET ONTWERP.

De inhoud van het ontwerp kan als volgt worden samengevat :

- het bedrag van de jaarlijkse dotatie van de B.R.T. wordt vastgesteld op een vast percentage van het aan de Vlaamse Gemeenschap toegewezen kijk- en luistergeld (artikel 2 van het ontwerp) en de Vlaamse Executieve wordt ermee belast het tijdstip en de wijze van uitbetaling van de bedoelde dotatie te bepalen (artikel 3 van het ontwerp);
- de niet-limitatieve opsomming van de bronnen van inkomsten van de B.R.T. wordt aangevuld met de uitdrukkelijke vermelding van de opbrengst van sponsoring, van handelspubliciteit en niet-commerciële reclame op de radio en van het uitzenden van boodschappen van algemeen nut (ontworpen artikel 22, § 1, van het decreet van 28 december 1979, hierna het B.R.T.-decreet te noemen - artikel 4 van het ontwerp);
- er wordt aan de B.R.T. verbod opgelegd om inkomsten te verkrijgen uit handelspubliciteit of niet-commerciële reclame op televisie; overtreding van dat verbod wordt gesanctioneerd met een vermindering van de dotatie ten bedrage van de in strijd met dat verbod verkregen inkomsten (ontworpen artikel 22, § 2, van het B.R.T.-decreet - artikel 4 van het ontwerp);

.../...

- het B.R.T.-decreet wordt aangevuld met een definitie van en bepaalde regels inzake sponsoring (ontworpen artikelen 22bis tot 22quinquies van het B.R.T.-decreet - artikel 5 van het ontwerp), met een definitie en bepaalde regels inzake coproductie, cofinanciering en hand- en span- diensten (ontworpen artikelen 22sexies en 22septies - artikel 6 van het ontwerp) en met een definitie van bood- schappen van algemeen nut (ontworpen artikel 22octies - artikel 7 van het ontwerp);
- de B.R.T. zal op televisie alleen een beroep mogen doen op sponsoring door openbare instellingen, verenigingen en vennootschappen die een meerderheid van overheidsver- tegenwoordigers in hun raad van bestuur hebben (ontworpen artikel 22ter, § 1, van het B.R.T.-decreet - artikel 5 van het ontwerp), terwijl privaatrechtelijke omroepdien- sten in hun televisieprogramma's geen beroep zullen mogen doen op voornoemde sponsoring (ontworpen artikel 16, der- de lid, van de wet van 6 februari 1987 betreffende de ra- diodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie - artikel 8 van het ontwerp);
- aan een openbaar instituut belast met de openbare ra- dio- en televisiedienst wordt, wat zijn televisieprogram- ma's betreft, het recht ontzegd om gebruik te maken van niet-commerciële reclame (ontworpen artikel 16, vijfde lid, van de wet van 6 februari 1987 - artikel 8 van het ontwerp);
- de definities van sponsoring en niet-commerciële reclame die in het B.R.T.-decreet worden ingevoegd, worden, in dezelfde bewoordingen, ook in de wet van 6 februari 1987 opgenomen (ontworpen artikel 16, vierde en zesde lid, van de wet van 6 februari 1987 - artikel 8 van het ontwerp);

- de in artikel 17, § 2, van de wet van 6 februari 1987 voorkomende verplichting voor een openbaar instituut belast met de openbare radio- en televisiedienst om het beheer en de exploitatie van de opgenomen handelspubliciteit op te dragen aan een van dat instituut onderscheiden instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid, wordt afgeschaft (artikel 9 van het ontwerp).

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Wat de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap betreft om de ontworpen regeling vast te stellen, doet het ontwerp geen enkele moeilijkheid rijzen.

Luidens artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, is immers "de radio-omroep en de televisie, het uitzenden van mededelingen van de nationale regering uitgezonderd" een tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behorende culturele aangelegenheid in de zin van artikel 59bis, § 2, 1°, van de Grondwet. De in de oorspronkelijke versie van het genoemde artikel 4, 6°, aan de Staat voorbehouden bevoegdheid inzake handelspubliciteit werd door de wet van 8 augustus 1988 overgedragen aan de Gemeenschappen.

.../...

2. Het ontwerp voert inzake sponsoring van en reclame in televisie-uitzendingen een aantal monopolies in.

Zo zal alleen nog de openbare omroep, met uitsluiting van de privaatrechtelijke omroepen, voor zijn televisie-uitzendingen een beroep mogen doen op sponsoring door openbare instellingen of verenigingen en vennootschappen die een meerderheid van overheidsvertegenwoordigers in hun raad van bestuur hebben.

De privaatrechtelijke omroepen krijgen, met betrekking tot hun televisie-uitzendingen het uitsluitende recht om handelspubliciteit en niet-commerciële reclame uit te zenden en om een beroep te doen op sponsoring door anderen dan door de hiervoren bedoelde openbare instellingen, verenigingen en vennootschappen.

Met betrekking tot de verenigbaarheid van deze regelingen met het E.E.G.-recht, moet het volgende worden opgemerkt.

Zoals de Raad van State er in het advies L. 17.765 van 14 januari 1987 (1) heeft op gewezen, heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in het arrest Sacchi (30 april 1974, zaak 155/73) beslist, dat

.../...

(1) Advies over amendementen op bepaalde artikelen van het ontwerp van decreet betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen, IV. Tweede amendement L. Van den Bossche op artikel 7, St. Vl. R. 152 (1985-1986), Nr. 15.

geen enkele bepaling van het E.E.G.-Verdrag zich ertegen verzet dat de Lid-Staten om niet-economische overwegingen van openbaar belang radio- en televisie-uitzendingen - met inbegrip van kabeluitzendingen - aan de vrije mededinging onttrekken door het uitsluitend recht daarop aan één of meer maatschappijen toe te kennen, en dat zulks als zodanig niet strijdig is met artikel 86 van het E.E.G.-Verdrag. Gezaghebbende rechtsleer acht het toekennen van exclusieve rechten zelfs mogelijk op grond van "economische overwegingen van algemeen belang", voor zover die niet in strijd komen met de doeleinden van het Verdrag (Van Gerven, Maresceau en Stuyck, Handels- en economisch recht, deel 2 Mededingingsrecht, Story-Scientia, 1985, p. 369).

In hetzelfde advies wees de Raad van State er echter ook op dat, zo het monopolie dat aldus wordt verwezenlijkt op zichzelf niet onverenigbaar is met het E.E.G.-Verdrag, zulks niet uitsluit dat bepaalde gedragingen van de onderneming die over een dergelijk monopolie beschikt als een misbruik van machtspositie in de zin van artikel 86 van het Verdrag zullen kunnen worden aangemerkt, en derhalve verboden zijn. Als voorbeelden van dergelijke verboden gedragingen werden, eens te meer onder verwijzing naar het reeds genoemde arrest Sacchi, geciteerd : het opleggen aan de gebruikers van onredelijke tarieven of voorwaarden door een onderneming die een monopolie voor televisiereclame bezit, of het discrimineren tussen de nationale producenten en produkten, enerzijds, en de producenten en produkten van andere Lid-Staten bij de toegang tot de televisiereclame, anderzijds.

.../...

Zoals eveneens reeds in het advies L. 17.765 werd aangestipt, werd de rechtspraak van het arrest Sacchi bevestigd in het arrest Télémarting (3 oktober 1985, zaak 311/84).

Het laatstgenoemde arrest is wel nog explicieter, in deze zin dat er uitdrukkelijk in wordt gesteld dat artikel 86 van het E.E.G.-Verdrag (dat misbruik van machtspositie verbiedt) ook van toepassing is "wanneer deze machtspositie niet te danken is aan de activiteit van de onderneming zelf, maar aan de omstandigheid dat wegens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen mededinging op (de betrokken) markt niet of slechts in zeer beperkte mate mogelijk is".

Misbruiken van machtspositie in de zin van artikel 86 van het E.E.G.-Verdrag betreffen in de regel gedragingen van de onderneming zelf die een machtspositie bezit, en dus niet het optreden van de overheid die de machtspositie creëert. Het is echter niet ondenkbaar dat misbruik van machtspositie in de zin van artikel 86 in de hand wordt gewerkt door maatregelen van de overheid (arrest Inno-Atab, 16 november 1977, zaak 13/77). Ook daarvan kan in het thans voorgelegde ontwerp echter geen sprake zijn, aangezien dit ontwerp zich beperkt tot het verlenen van een aantal uitsluitende rechten, zonder daaraan andere voorwaarden te verbinden dan het naleven van bepaalde voorschriften die worden uitgevaardigd ter uitvoering van een E.E.G.-richtlijn.

.../...

3. Een aantal bepalingen van het ontwerp zijn ontleend aan of geïnspireerd door de richtlijn 89/552/EEG van 3 oktober 1989 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de Lid-Staten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten : dit is het geval voor de definities van handelspubliciteit (1) en sponsoring (2) en voor een aantal bij sponsoring na te leven regels (3).

Het ontwerp voert de richtlijn 89/552/EEG evenwel slechts ten dele uit. In dit verband kan, bij wijze van voorbeeld, de aandacht op de volgende punten worden gevestigd : het ontwerp bevat geen enkel voorschrift inzake sluikreclame (4), noch enig voorschrift ter bescherming van de minderjarigen (5); de voorschriften inzake sponsoring worden enkel aan de B.R.T. opgelegd (6); het

.../...

(1) Ontworpen artikel 22, § 2, tweede lid, van het B.R.T.-decreet.

(2) Ontworpen artikel 22bis van het B.R.T.-decreet en ontworpen artikel 16, vierde lid, van de wet van 6 februari 1987.

(3) Ontworpen artikelen 22ter, § 2, 22quater, 22quinquies en 22septies van het B.R.T.-decreet.

(4) Zie artikel 10, lid 4, van de richtlijn.

(5) Zie artikelen 16 en 22 van de richtlijn.

(6) Artikel 17 van de richtlijn geldt voor alle televisieprogramma's.

ontworpen artikel 22quater, §§ 1 en 2, bepaalt, dat de vermelding dat een programma gesponsord is uitsluitend in de begintitels en/of in de eindtitels "mag" voorkomen en de vermelding uitsluitend de naam van de sponsor op televisie aangevuld met een logogram mag bevatten, terwijl artikel 17, lid 1, b), van de richtlijn inzake het mededelen van die informaties tegelijk een beperking en een verplichting inhoudt; het ontworpen artikel 22quater, § 5, verbiedt het vermelden van benamingen en logogrammen die direct of indirect verwijzen naar alcoholhoudende dranken of tabakswaren, alsook naar geneesmiddelen, terwijl artikel 17, lid 2, van de richtlijn ook het sponsoren verbiedt door natuurlijke of rechtspersonen wier voornaamste bezigheid bestaat in de produktie of verkoop van produkten of de levering van diensten waarvoor reclame overeenkomstig artikel 13 of 14 van de richtlijn verboden is en het genoemde artikel 14 televisiereclame verbiedt niet alleen voor geneesmiddelen maar ook voor medische behandelingen die in de Lid-Staat, onder wiens bevoegdheid de televisieomroeporganisatie valt, alleen op doktersvoorschrift verkrijgbaar zijn.

Nu is het wel zo dat de bepalingen die ter uitvoering van de richtlijn 89/552/EEG moeten worden getroffen pas op 3 oktober 1991 in werking dienen te treden (artikel 25 van de richtlijn) en dat het de bevoegde overheid vrijstaat die uitvoering over verschillende fasen te spreiden. Moeilijker overeen te brengen, zoniet met de letter van de richtlijn, dan toch met de aan het E.E.G.-recht ten grondslag liggende beginselen, lijkt de door het ontwerp gevolgde werkwijze die erop neerkomt dat de voorschriften van de richtlijn niet gelijktijdig worden uitgevoerd ten aanzien van alle rechtssubjecten waarvoor zij

volgens de richtlijn moeten gelden : de diverse regelingen welke ter uitvoering van de richtlijn worden getroffen, zullen vooralsnog immers enkel voor de B.R.T. gelden.

4. Ook wetgevingstechnisch zou het verkieslijk zijn de regelingen die ter uitvoering van de richtlijn 89/552/EEG moeten worden getroffen niet in het B.R.T.-decreet, maar wel in een algemene, voor alle radio-omroeporganisaties geldende regeling op te nemen.

4.1. Bepalingen betreffende handelspubliciteit op de radio zijn op dit ogenblik het voorwerp van hoofdstuk III (en, wat de daarbijhorende strafbepalingen betreft, van hoofdstuk IV) van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie.

Een meer geëigende plaats voor het invoegen van de diverse bepalingen van het ontwerp inzake handelspubliciteit, niet-commerciële reclame, sponsoring, coproductie, cofinanciering, hand- en spandiensten en boodschappen van algemeen nut zou dus alleszins dat hoofdstuk III van de wet van 6 februari 1987 zijn, waarvan uiteraard het opschrift zou moeten worden aangepast (1).

.../...

(1) Een aanwijzing dat het B.R.T.-decreet niet de geschikte plaats is voor de invoeging van al die bepalingen, is wel dat de stellers van het ontwerp zich genoodzaakt hebben gezien de definities van sponsoring en van niet-commerciële reclame niet alleen in het B.R.T.-decreet, maar daarnaast ook nog eens in de wet van 6 februari 1987 in te voegen.

Helemaal bevredigend zou die oplossing evenwel toch nog niet zijn. In de wet van 6 februari 1987 zijn regelingen samengebracht die tot vóór de wijziging van artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 alle tot de bevoegdheid van de Staat behoorden. Sedert de wet van 8 augustus 1988 de handelspubliciteit op radio en televisie aan de bevoegdheid van de Staat heeft onttrokken, behoren de regelingen opgenomen in hoofdstuk III van de wet van 6 februari 1987 echter tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen, zodat elk van de drie Gemeenschappen in die regelingen wijzigingen kan - en ter uitvoering van de richtlijn zelfs zal moeten - aanbrengen. Wetgevingstechnisch zou de beste oplossing er dus in bestaan dat elke Gemeenschap alle binnen haar bevoegdheidssfeer geldende voorschriften zou samenbrengen in een volledig autonome regeling.

4.2. Het invoegen van de nieuwe bepalingen inzake handelspubliciteit, niet-commerciële reclame, enz. in het B.R.T.-decreet, en dus niet in de wet van 6 februari 1987, doet ook inhoudelijk een aantal vragen rijzen :

- artikel 14 van de wet van 6 februari 1987 bepaalt o.m. dat handelsreclame "geen politieke, godsdienstige, syndicale, ideologische of filosofische strekking (mag) vertonen, noch enige stereotypering of discriminatie naar ras, geslacht, filosofische of politieke overtuiging" : er is geen reden waarom dat voorschrift niet evenzeer voor niet-commerciële reclame zou gelden, maar toch legt het ontwerp geen dergelijk voorschrift op;

- artikel 19 van de wet van 6 februari 1987 voorziet in de oprichting van een Raad voor handelspubliciteit, die ermee belast is een code voor de handelspubliciteit op radio en televisie op te stellen, ervoor te zorgen dat de voorschriften inzake handelspubliciteit worden nagekomen en advies te verlenen m.b.t. de handelspubliciteit op radio en televisie : de vraag kan worden gesteld of het niet wenselijk is de bevoegdheden van de genoemde Raad uit te breiden tot de niet-commerciële reclame en de sponsoring, te meer daar in de richtlijn 89/552/EEG de term "reclame" wordt gehanteerd zonder dat daarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen handelspubliciteit en niet-commerciële reclame;
- de artikelen 22 en 23 van de wet van 6 februari 1987 stellen straffen op het overtreden van bepaalde artikelen van die wet, m.a.w. op het overtreden van bepaalde voorschriften inzake handelspubliciteit : het ontwerp voorziet in geen strafsancties op het overtreden van de nieuwe voorschriften welke het invoert.

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN HET ONTWERP.

Artikel 2.

Men verbeterde de redactie van dit artikel als volgt :

.../...

"De jaarlijkse dotatie aan de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen, ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, wordt vastgesteld op ... kijk- en luistergeld bedoeld in artikel 37, § 1, van ... de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten".

Dit artikel 2 zou, samen met artikel 3, beter als een tussen de paragrafen 1 en 2 in te voegen paragraaf in artikel 22 van het B.R.T.-decreet worden opgenomen. In dat geval spreke men, gelet op het bepaalde in artikel 1 van dat decreet, niet van de B.R.T., maar van "het instituut".

Artikel 3.

Indien het de bedoeling is dat de dotatie in schijven wordt uitbetaald, schrijve men "de tijdstippen" (in het meervoud).

Artikel 4.

Ontworpen artikel 22, § 1.

1. Het 1° stelde men beter als volgt :

"1° de jaarlijkse dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap;".

.../...

2. Het is meer in overeenstemming met de ter zake gebruikelijke terminologie, zowel in 2° als in 3°, "machting" te schrijven in plaats van "toestemming".

3. Aangezien artikel 18 van het B.R.T.-decreet het instituut indeelt in de categorie B van de instellingen waarop de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut toepasselijk is, is artikel 12 van die wet reeds krachtens het voornoemde artikel 18 van toepassing op de leningen die het instituut wil aangaan. Het is bijgevolg overbodig in het ontworpen 3° nog naar die wetsbepaling te verwijzen.

Het spreekt bovendien vanzelf dat het instituut enkel met inachtneming van het bepaalde in artikel 49 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten door de Vlaamse Executieve tot het aangaan van een lening zal kunnen worden gemachtigd.

4. In 4° leze men : "... de verkoop en (niet : van) de verhuring ...".

5. In 5° en 7° zijn de woorden "van dit decreet" overbodig. Dezelfde opmerking geldt ook voor het ontworpen artikel 22septies, voor zover die bepaling daadwerkelijk in het B.R.T.-decreet zou worden ingevoegd.

.../...

Ontworpen artikel 22, § 2.

1. Daar de in het ontworpen artikel 22, § 1, opgenomen opsomming niet limitatief is ("Het instituut heeft inzonderheid als bronnen van inkomsten :"), dienen in het eerste lid van paragraaf 2 de woorden "uit andere bronnen en inzonderheid niet" te worden geschrapt.

2. De definitie van "handelspubliciteit" werd woordelijk overgenomen uit artikel 1 van de richtlijn 89/552/EEG. In de richtlijn geldt zij evenwel als definitie van "(televisie)reclame" (1), daar waar het ontwerp er alleen "handelspubliciteit" mee omschrijft, daartegenover "niet-commerciële reclame" plaatst en het van dat laatste begrip een andere definitie geeft.

Het wil de Raad van State voorkomen dat de definitie van "(televisie)reclame" die in de richtlijn wordt gehanteerd, zowel op de "handelspubliciteit" als op de "niet-commerciële reclame" in de zin van het ontwerp slaat.

Het ontwerp komt op dit punt niet in strijd met de richtlijn, in deze zin dat het ontwerp tussen beide vormen

.../...

(1) De richtlijn heeft alleen betrekking op "televisie-omroepactiviteiten" en gewaagt derhalve van "televisiereclame", terwijl de definitie van "handelspubliciteit" in het ontwerp zowel voor de radio- als voor de televisie-uitzendingen geldt. Bij dat onderscheid hoeft, in het raam van dit advies, echter niet langer te worden stilgestaan.

van reclame geen verder onderscheid maakt. Het is daarom echter des te meer af te raden dat voor een zelfde begrip een afwijkende benaming wordt gebruikt.

Zoals reeds in de vierde algemene opmerking werd aangestipt vormt de definitie van "niet-commerciële reclame" een overlapping met een van de bepalingen welke door artikel 8 van het ontwerp in artikel 16 van de wet van 6 februari 1987 wordt ingevoegd.

3. Indien artikel 2 van het ontwerp als autonome bepaling behouden blijft - m.a.w. niet in het B.R.T.-decreet wordt geïncorporeerd - dient in het vierde lid van het ontworpen nieuw artikel 22, § 2, gepreciseerd van welk decreet dat artikel 2 deel uitmaakt, wat in casu nogal omslachtig zou uitvallen en dus een reden te meer oplevert om artikel 2 in het ontworpen nieuw artikel 22 van het B.R.T.-decreet in te voegen.

4. Gelet op het bepaalde in artikel 1 van het B.R.T.-decreet, schrijve men in het vierde lid "het instituut" in plaats van "de B.R.T.". Dezelfde opmerking geldt ook voor de ontworpen artikelen 22ter, 22quinqüies en 22septies, voor zover die artikelen niet naar de wet van 6 februari 1987 zouden worden overgebracht of in een autonoom decreet zouden worden opgenomen.

5. De laatste volzin van het vierde lid stelle men beter als volgt :

"De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regelen voor de toepassing van deze bepaling".

Artikel 5.

1. In de inleidende zin volstaat het te schrijven : "In hetzelfde decreet van 28 december 1979 wordt ...". Dezelfde opmerking geldt ook voor de inleidende zinnen van de artikelen 6 en 7. Ook deze bepaling vormt een overlapping met een van de bepalingen welke door artikel 8 van het ontwerp in artikel 16 van de wet van 6 februari 1987 wordt ingevoegd.

2. De in het ontworpen artikel 22bis opgenomen definitie van "sponsoring" werd eveneens woordelijk overgenomen uit artikel 1 van de richtlijn 89/552/EEG.

Volgens de gemachtigde van de Executieve is sponsoring nu reeds mogelijk, maar is het de bedoeling sponsoring aan banden te leggen, mede gelet op het bepaalde in artikel 17 van de richtlijn 89/552/EEG.

3. Het ontworpen artikel 22ter, § 2, heeft, volgens de gemachtigde, o.m. tot doel **sponsoring** van de "uitzendingen door derden" te verbieden, ter uitvoering van artikel 17, lid 3, van de richtlijn 89/552/EEG. De vraag of die bepaling van de richtlijn een dergelijke strekking heeft, doet een interpretatieprobleem rijzen, dat uiteindelijk enkel door het Hof van de Europese Gemeenschappen zal kunnen worden beslecht.

4. Zoals reeds werd aangestipt in de derde algemene opmerking, dienen de paragrafen 1 en 2 van het ontworpen artikel 22quater, om in overeenstemming te zijn met artikel 17, lid 1, b), van de richtlijn 89/552/EEG, tegelijk

een beperking en een verplichting op te leggen. Men schrijve dus, in die twee paragrafen : "De vermelding ... moet en mag uitsluitend ...".

Daar die bepalingen - in tegenstelling met de richtlijn - niet alleen voor televisieprogramma's maar ook voor radioprogramma's zullen gelden, is het verkieslijk in paragraaf 1 te schrijven "in het begin en/of op het einde van het programma", in plaats van "in de begintitels en/of in de eindtitels". Dezelfde opmerking geldt ook voor het ontworpen artikel 22septies, § 2.

5. In het ontworpen artikel 22quater duide men de onderverdeling aan met 1°, 2°, enz., en niet met paragraaf 1, paragraaf 2, enz.

6. Wat de conformiteit met de richtlijn 89/552/EEG betreft van de bepaling van paragraaf 5 van het ontworpen artikel 22quater, wordt verwezen naar wat dienaangaande in de derde algemene opmerking werd gezegd.

7. In het ontworpen artikel 22quinqüies leze men "afgezien" in plaats van "onafgezien".

Artikel 6.

1. Met betrekking tot de term "hand- en spandiensten" moet worden opgemerkt, dat die uitdrukking in de overdrachtelijke zin een pejoratieve betekenis heeft en derhalve beter door een andere term zou worden vervangen.

2. Volgens de toelichtingen verstrekt door de gemachtigde van de Executieve, heeft de zinsnede "met uitzondering evenwel van de scherm- en de ethervermelding in de aankondigingsspots" tot doel het vermelden van coproducten en cofinanciers in aankondigingsspots te verbieden, ten einde te vermijden dat deze spots in feite reclamespots zouden worden. De redactie van de bepaling brengt die bedoeling evenwel niet voldoende duidelijk tot uiting.

3. Volgens de gemachtigde dient een bepaling zoals het tweede lid van paragraaf 1 van het ontworpen artikel 22 te worden ook in paragraaf 2 van dat artikel te worden opgenomen.

Artikel 8.

De inleidende zin van dit artikel stelle men als volgt :

"Artikel 16 ... wordt, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, aangevuld met de volgende bepalingen :".

Artikel 9.

Het volstaat te schrijven :

"Artikel 17, § 2, van dezelfde wet van 6 februari 1987 wordt opgeheven, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft".

Artikel 10.

De bepaling betreffende de datum van inwerking-treding zal uiteraard moeten worden aangepast, of op zijn minst moeten worden genuanceerd.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: J. NIMMEGEERS,	staatsraad, voorzitter,
de Heer	: W. DEROOVER,	staatsraden,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	
de Heren	: J. GIJSSELS,	assessoren van de
	J. HERBOTS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT,
adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.